



ԳԵՐԱՇՆՈՐԸ Տ. ՄԱՄԲՐԵ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԳԱԼՖԱՅԱՆԻ ՔԱՀԱՆԱՅՈՒԹՅԱՆ ԵՐԵՄՆԱՄՅԱԿԸ



յս տարի, փետրվար ամսում, Պետերսբուրգի Ս. Ղևոնդյանց եկեղեցու հոգաբարձության նախաձեռնությամբ, արժանավայել շքով և հանդիսությամբ նշվեց դերաշնորհ Տ. Մամբրե արքեպիսկոպոս Գալֆայանի քահանայության և ազգային-կրթական գործունեության երեսնամյակը:

Հորեկյար սրբազանը, իբրև Հայաստանյայց Առաքելական Եկեղեցու անձնավեր ու խղճամիտ պաշտոնյա, որպես հովիվ ու առաջնորդ, բանին կենաց քարոզիչ, պատվով ու նախանձախնդիր ոգով, սրտագին նվիրումով ծառայել է իր Եկեղեցուն, իր հոտին ու Հայրենիքին, միշտ բարձր կանգնած լինելով իր հոգևորականի վեհ կոչման ու պարտականության դիրքերում: Եվ երբեք պատահականություն չէր սիրո ու հարգանքի այն հրապարակային մեծաբանքը, որով շնորհավատվեց ու գնահատվեց ըստ արժանիության հորեկյար սրբազանը:

Մամբրե սրբազանը արդարև բացառիկ ու պատվավոր դիրք է գրավում մեր բարձր հոգևորականության շարքերում, իր լայն զարգացումով, լեզվական բարձր կուլտուրայով, մանավանդ իր հայրենասիրությամբ և իր փշմիածնասիրությամբ: Նորին սրբազանությունը սարկավազության օրերից մինչև պատասխանատու դիրքերը եղել է գիտակից, կարգապահ, Հայաստանյայց Եկեղեցու կարգ ու կանոնին նախանձախնդիր, բարի ու ազնվական հոգևորական, որի համար բացի իր Մայրենի Եկեղեցու և իր ժողովրդի շահերից, չեն եղել ուրիշ մտահոգություններ և փառասիրություններ: Ավելի քան երեսուն տարիների վրա տարածվող նրա ազգային-եկեղեցական գործունեությունը առանձնապես ուսանելի է և նշանակալից նրանով մանավանդ, որ այդ գործունեությունը ա-

ռաջնորդվել է Ազգին, Եկեղեցուն, Հայրենիքին նվիրվելու անխաղախ ու աննահանջ սիրով, լուսամիտ ու պայծառ հայրենասիրությամբ, գիտակից ու բեղմնավոր ծառայությամբ:

Հորեկյար սրբազանը ծնվել է 1893 թվականի փետրվարին, Զմյուռնիա քաղաքում, ազգային-եկեղեցական ավանդություններով, տոհմային շնչով հարուստ ու բարեսլաշու ընտանիքում:

Մանուկ Արամի դաստիարակության գործում պատվավոր ու վճռական դեր է կատարել նրա բարեսլաշու մայրը, որն իր որդու երիտասարդ սրտում արթնացրել է Ազգին ու Եկեղեցուն ծառայելու ազնիվ զգացմունքը:

Սրբազանը իր նախնական կրթությունը ստացել է իր ծննդավայրի ազգային թեմական դպրոցներում, իսկ միջնակարգ կրթությունը՝ Մխիթարյանների գիշերօթիկ վարժարանում:

Սրբազանը, որպես բազմակողմանիորեն պատրաստված մի խոստումնալից երիտասարդ, ոտք է դնում կյանքի սեմին:

1908 թվականին Մամբրե սրբազանը անցնում է Եգիպտոս ու Պորտ-Սահլում միանում իր հարազատներին, ապա անցնում Լիբանան՝ իր ուսումը շարունակելու համար:

1920 թվականին, զինված գիտության մեծ պաշարով ու եռանդով, ուխտով է իր երիտասարդական ուժերը նվիրել Հայաստանյայց Առաքելական Եկեղեցուն, ի մեծ ուրախություն իր ծնողներին, և մտնելով Երուսաղեմի Սրբոց Հակոբյանց վանքը, կուսակրոն քահանա է ձեռնադրվում 1923 թվականին հոգևույս Եղիշե Պատրիարք Դուրյանից՝ օծակից ունենալով Կյուրեղ Պատրիարքին: Այնուհետև երիտասարդ ու խոստումնալից հոգևորականի առաջ բացվում է պատվա-

վոր, բայց դժվարին ու շնորհընկալ ասպարեզ:

Այդ օրվանից նա անխոնջ ու անդուլ աշխատում է մեծ արդյունավետությամբ: Միրվում է բոլորից. ու անսպառ եռանդով ծա-

վիվն է հանդիսացել, խոսել է, խրատել, մխիթարել, կազմակերպել է իր թեմը, ընդլայնել է դպրոցական ցանցը, դարձ է տվել ազգային-եկեղեցական կյանքին, քաջալերել ու ղեկավարել է դադուկի ողջ ազգա-



Հոբելյար գերաշնորհ Տ. Մամբե արքեպիսկոպոս Գալֆայան

ռայում է հոգևորականի բարձր գիտակցությամբ և վեհ կոչումով:

Ո՛ր էլ որ գնացել է իրր հոգևոր հովիվ, առաջնորդ, նա իր ժողովրդի իսկական հո-

յին-մշակութային կյանքը, դարձ է տվել մանավանդ մայրենի լեզվի ուսուցման ու դասավանդման, ազգային ոգու դորացման ու պահպանման, ու աշխատել է միշտ իր

Հայրենագործ, բայց հայրենասեր ու հավատացյալ ժողովրդի սրտերը ջերմացնել Հայաստանյայց Առաքելական Եկեղեցու դավաճոր ու պատմական կենտրոն Ս. Էջմիածնի սիրով ու մեր պանծալի Հայրենիքի գաղափարով:

Ահա այդպիսի շնորհընկալ հովվական պաշտոնավարություն է ունեցել սրբազանը Յաֆայում, Մարսելում, Հյուսիսային Ամերիկայի մի շարք քաղաքներում: Սրբազանը դավանիների վրա հանգստացող չի եղել: Նրա անսպառ եռանդը մղել է նրան միշտ աշխատանքի, գործունեության: Ծվ նա իր ողջ եռանդն ու գործունեությունը ի սպաս է դրել իր ժողովրդի ազգային-կրթական կարիքներին:

Առանձնապես հիշատակության արժանի է Հոբելյար սրբազանի Ամերիկայի թեմի տեղապահության պաշտոնավարությունը 1933—1939 տարիներին, հոգելույս Տ. Ղևոնդ արքեպիսկոպոս Դուրյանի նահատակությունից վերջ: Նա ձեռնհասորեն վարում է այդ դժվար օրերի տեղապահությունը, ի հայտ բերելով հոգու կայունություն, սկզբունքայնություն, նախաձեռնություն, տոկունություն, քաղաքացիական արիություն, իրր հոգևորական և հայրենասեր:

1935 թվականին, Տ. Խորեն Ա. Կաթողիկոսը, գնահատելով Մամբրե վարդապետի հայրենանվեր ու եկեղեցաշեն գործունեությունը, եպիսկոպոս է ձեռնադրում նրան, արժանացնելով նաև Գրիգոր Լուսավորչի առաջին կարգի պատվանշանին:

Հայրապետական այդ բարձր գնահատությունը սրբազանը արդարացնում է հաջորդ

տարիների բեղմնավոր ու ազգագուտ դործունեությամբ: Նա ձեռնհասորեն է վարում իր խնամքին հանձնված թեմերի գործերը, իրեն հատուկ կանոնավորությամբ, հետևողականությամբ, արդյունավետությամբ, երիտասարդի խանդավառությամբ:

Սրբազանի երեսնամյա քահանայության առթիվ գրված հարգանքի ու սիրո այս մի քանի տողերի մեջ կարելի չէ ամբողջական պատկերը տալ նրա հանրագուտ գործունեության:

Ահա՛ մի անձնդիր օրինակելի հովիվ, որ իր սեփական աչքերով տեսնում է իր քրտնաջան աշխատանքի բարի պտուղները:

«Ձգոյս ի քոյոց քեզ մատուցանեմք»:

Հոբելյար սրբազանը գտնվում է իր ուժերի ծաղկման շրջանում: Ազգն ու Եկեղեցին նրանից դեռ շատ շնորհընկալ ծառայություններ են սպասում ի փառս Հայաստանյայց Առաքելական Եկեղեցու և ի պաշտոնություն հայ ժողովրդի:

«Էջմիածին» ամսագրի խմբագրությունը, իրր պաշտոնական օրդան Ամենայն Հայոց Հայրապետության, իր հարգանքի և սիրո տուրքը միացնում է սրբազանի երեսնամյա հոբելյանի առթիվ արտահայտված հանրային հրապարակային մեծարանքին, մաղթելով սիրելի հոբելյար սրբազանին քաջառողջություն, երկար ու բեղմնավոր տարիներ՝ ծառայելու նույն ոգով ու թափով Հայաստանյայց Առաքելական Եկեղեցուն և հայ հավատացյալ ժողովրդին:

«ԷԶՄԻԱՄԻՆ» ԱՄՍԱԳՐԻ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

